

Klokjesdikpootbij (*Melitta haemorrhoidalis*)

Kort:

Familie: Melittinae

Geslacht: *Melitta* -Dikpootbijen

Herkenning

Verspreiding in Vlaanderen

Habitat en levenswijze

© Samuel De Rycke

Mannetje Klokjesdikpootbij

Vrouwje Klokjesdikpootbij

Vliegtijd: ongeveer van eind juni tot eind september, maar vooral in juli en augustus.

Foto's: S. De Rycke, M. Cuypers, Jelle Devalez, Ch.Deschepper

Auteur: Ch. Deschepper

Bron: Nieuwsbrief

Sectie Hymenoptera

NEV – nr. 25, mei 2007

www.waarnemingen.be

Herkenning en verspreiding

Dikpootbijen danken hun Nederlandse naam aan het verdikte klauwtjeslid, het laatste tarslid van de poot met daaraan de klauwtjes. De klokjesdikpootbij (*Melitta haemorrhoidalis*) verzamelt stuifmeel op allerlei klokjes (Campanula). Het voor de larven benodigde stuifmeel wordt tussen haren aan de achterpoten vervoerd.

Het uiterlijk lijkt op een zandbij, vrouwtje zonder haarflosje aan de basis van de achterpoten. Kop en borststuk bruin behaard. Achterlijf met zeer smalle witte haarbandjes op het eind van de segmenten en met een opvallende, oranjegeel behaarde achterlijfspunt. Laatste voetlid verdikt. Mannetje geelbruin tot vosrood behaard.

Habitat en levenswijze

Het nest wordt tussen de begroeiing op kale of enigszins beschaduwde plaatsen gegraven op een vlakke of licht hellende bodem.

De nestingang zit in het centrum van een kegelvormig heuveltje van uitgegraven grond. Vrouwtjes graven een gang die 20 cm recht naar beneden gaat, haaks erop maakt ze 5 cm lange zijgangen. Aan het eind wordt de eivormige broedcel gemaakt, die wordt bekleed met een wasachtige substantie die ze zelf afscheidt. Achter in de broedcel wordt een vormeloze hoop stuifmeel gelegd, daarboven op legt ze een ei. De broedcel wordt met grond afgesloten. Dikpootbijen overwinteren waarschijnlijk als larve in winterrust in een cocon (Westrich,1989).

Een Klokjesdikpootbij heeft per nestcel 44 mm³ stuifmeel nodig (Müller et al., 2006). Daarvoor is de hoeveelheid stuifmeel nodig die 66 bloemen kunnen produceren, gemiddeld zijn dan 27 bloemstengels nodig. In de praktijk is per bloem maar 40% van de theoretisch beschikbare hoeveelheid stuifmeel voor een bezoekende bij beschikbaar, waardoor uiteindelijk zelfs 165 bloemen bezocht moeten worden. En dan is er nog maar genoeg stuifmeel voor één eitje verzameld.

Heb je deze bij gezien? Graag ingeven op www.waarnemingen.be

Verspreiding in Vlaanderen volgens gegevens uit waarnemingen.be (1/7/2014). De afbakening die op de kaart te zien is zijn de UTM 5*5 km-hokken.

© Jelle Devalez

De Doornloze wespbij (*Nomada emarginata*) staat bekend als koekoeksbij van de Klokjesdikpootbij. Waarschijnlijk verdwenen. Van de Zwartspruitwespbij (*Nomada flavopicta*) wordt ook aangenomen dat ze mogelijk op de Klokjesdikpootbij parasiteert alsook op de Klaverdikpootbij (*Melitta leporina*).

Aculea is de Natuurpunt werkgroep die zich bezig houdt met de studie van wilde bijen en wespen.

<http://www.aculea.be>